मणौ महानील इति प्रभावादल्पप्रमाणेऽपि यथा न सर्गः १८
मिथ्या। शब्दो महाराज इति प्रयुक्तस्तथैव तस्मिन्
युयुजेऽर्भकेऽपि ॥४२॥ पर्य्यन्तसञ्चारितचामरस्य कपो
लयोर्लोलोभयकाकपक्षात्। तस्याननादुच्चरितो विवा
दश्चस्खाल वेलास्वपि नार्णवानां॥ ४३ ॥ निर्वृत्तजाम्बू
नदपट्टबन्धे न्यस्तं ललाटे तिलकं दधानः। तेनैव
शून्यान्यरिसुन्दरीणां मुखानि स स्मेरमुखश्चकार॥४४॥

मणाविति। अल्पप्रमाणे क्षुद्रेऽपि मणौ इन्द्रनीले प्रभावात् तेजोबाहुल्यात् महानील इतिशब्दो यथा मिथ्या निरर्थको न तथैव तस्मिन् सुदर्शने अर्भके शिशावपि प्रयुक्तो महाराज इति शब्दो युयुजे युक्तः॥ ४२ ॥ पर्य्यन्तेति। पर्य्यन्तयोः पार्श्वयोः सञ्चारिते व्यजनीकृते चामरे यस्य तादृशस्य तस्य सुदर्शनस्य कपोलयोर्गण्डयोर्लोलौ चञ्चलौ उभौ काकपक्षौ शिखण्डकौ यस्य तादृशादाननात् उच्चरितो निःसृतो विवादः वचनं आज्ञेतियावत् अर्णवानां वेलासु तीरेष्वपि न चस्खाल न स्खलितः बालस्यापि तस्याज्ञाभङ्गो नासीदित्यर्थः॥४३॥ निर्व्वृत्तेति। बन्धनं बन्धः सदृशीकरणमितियावत् निर्व्वृत्तः कृता जाम्बूनदपट्टस्य कनकपट्टस्य बन्धो येन तस्मिन् ललाटे न्यस्तं तिलकं दधानो धारयन् स्मेरमुखः सहास्यवदनः ससुदर्शनः अरिसुन्दरीणां रिपुस्त्रीणां मुखानि तेन तिलकेनैव शून्यानि चकार बालोऽपि रिपुजयं कृतवानिति भावः ॥ ४४ ॥